

PLECHTIGE UITREIKING VAN ONZE 4e TWEEJAARLIJKSE NUMISMATISCHE PRIJS 2009.

Allereerst wens ik AL de deelnemers aan onze Tweejaarlijkse prijs van harte te danken voor hun deelname. Iedere deelnemer getuigde van een voldoende interesse in numismatiek, of het daarbij munten betreft of medailles of zelfs persoonlijke bedenkingen i.v.m. het huidig numismatisch landschap in België, alles is waardevol en ik ben ervan overtuigd dat elkeen gehandeld heeft naar “godsvrucht en vermogen”. En toch werd de tweede laureaat niet bekendgemaakt en de prijs ingehouden...

We mochten vier inzendingen ontvangen van een behoorlijke kwaliteit. Ze waren allemaal behoorlijk sterk, rekening houdend dat deze bijdragen waren opgesteld door amateurs m.a.w. “liefhebbers” van de numismatiek. In principe moeten we daarbij niet denken aan “wetenschappelijke bespiegelingen” noch aan “doctoraatsthesisen”, die volgens het reglement trouwens toch niet aanvaard kunnen worden, van erudiete numismaten. Neen, het is het werk van mensen zoals jullie en ik, die een bepaald punt van de o zo rijke munt- en penningkunde even willen uitdiepen of in de kijker stellen. Dat daarbij wel eens onnauwkeurigheden gebeuren of (vermijdbare?) slordigheden, is menselijk en doet niets te kort aan de geleverde inspanning. Alles moet goed onderbouwd en “populair” wetenschappelijk zijn. Op dit punt scoren de meeste deelnemers vrij behoorlijk.

De eerste inzending die we mochten ontvangen, was van de hand van een tweemanschap en handelde over de **beeldhouwer-medailleur Oscar De Clercq**. Het beperkte numismatisch oeuvre van deze kunstenaar, wordt op een voortreffelijke wijze naar voor gebracht en geïllustreerd. De hand van een van beide auteurs was daar duidelijk in terug te vinden. De score die deze inzending behaalde was navenant: 29,90 op 40 (totaal is 50 punten). Deze inzending ging duidelijk in de richting van de eerste prijs. De score van één jurylid ontbrak nog en nu kwam het disaster: een groot deel van het werk (de biografie van de kunstenaar) bleek letterlijk te zijn overgenomen van internet, met punten en komma's en dat kan dus niet. Ook was al vastgesteld dat bepaalde informatie tot tweemaal toe op diverse plaatsen stond vermeld. Natuurlijk, een biografie is een biografie en daaraan kan slechts weinig worden veranderd, maar dat “letterlijk” was toch van het goede te veel... Het jurylid was van oordeel dat het meest eerlijke zou zijn om een score te geven op de helft van het werk, wat hij ook deed: 3 op 10. Hiermee was de score 32,90 op 50.

Eerlijkheid gebod mij om als voorzitter van de jury de andere juryleden in kennis te stellen van de inbreuk op het reglement: het werk moet nl. "origineel" zijn, wat hier dus duidelijk niet het geval bleek te zijn. De beslissing terzake van de andere vier juryleden was nogal uiteenlopend, gaande van "de auteur moet toch ergens de mosterd halen" tot een kort en krachtig "diskwalificeren". Meer gematigd was het om de gekregen punten te halveren, wat een van de juryleden trouwens reeds had gedaan. Het resultaat ervan was duidelijk... en toch is het numismatisch deel waardevol en geven we hiervoor aan de auteur welverdiende felicitaties.

De volgende inzending die we mochten ontvangen handelde over "**Drie Brugse medailleurs nl. De Wispelaere, Fonteyne en Rotsaert**". Ook hier waren de meningen van de juryleden vrij verdeeld. Het werk behaalde een score gaande van 5 op 10 tot 7,5 op 10. De opmerkingen omtrent deze inzending waren eveneens uiteenlopend. Het is correct dat slechts weinig nieuws in dit artikel te rapen viel. Verwijzingen naar een spreekbeurt voor het Koninklijk Belgisch Genootschap te Brussel over dit onderwerp is uit den boze aangezien de auteur geen lid is en bijgevolg al evenmin een jaarboek van deze vereniging ontvangt. Al evenmin beschikt hij over een computer en over internet, waar hij eventuele sites had kunnen raadplegen (uiteraard zonder de tekst letterlijk over te nemen). Wat de auteur gedaan heeft, is veldwerk. Hij heeft de nazaten van de betreffende kunstenaars persoonlijk benaderd en ondervraagd. Het feit dat de biografie per kunstenaar beperkt was tot één bladzijde werd door sommige juryleden gesmaakt en door andere verweten. Het totale werk haalde toch 31,60 op 50.

De derde numismatische inzending werd mij aan huis gebracht en ging over de "**Stedelijke muntslag te Torhout?**"

De auteur stelt zich de vraag of het zou kunnen dat er in de middeleeuwen te Torhout inderdaad munt zou zijn geslagen. Hij verwijst daarbij naar C. van Peteghem in de RBN van 1889, die deze mogelijkheid suggereert. Dit gegeven maakte dat de auteur zijn beste pak aantrok en op verkenning ging in het numismatisch doolhof van middeleeuwse Vlaamse deniertjes. Het muntje uit het Cabinet des Médailles de la Bibliothèque Nationale te Parijs scheen te zijn "verdwenen", maar in het Palais des Beaux Arts te Rijsel in de collection Vernier bleek de auteur meer geluk te hebben.

Hoewel het werk 64 pagina's telt, omvat het numismatisch gedeelte slechts pag. 37 t/m 53, wat als inzending voor onze prijs reeds ruim voldoende is. Het eerste gedeelte van het werk is in de eerste plaats historisch-heemkundig en voert ons via de geschiedenis van Torhout en diens toevoerhanen, Handzame, naar de muntslag in Vlaanderen tijdens de 12e en 13e eeuw. Ook de bijlagen voegen geen extra waarde toe aan dit artikel. Toch is het geheel interessant en aangenaam om lezen, maar, ja, wat kan men allemaal schrijven over één muntje met een heleboel vraagtekens. Het artikel werd door de jury eveneens uiteenlopend beoordeeld: de punten varieerden van 5,5 tot 8 op 10. De totale score bedroeg 33 op 50.

De laatste inzending was een zeer speciale. Het ging daarbij om "Numismatiek in eigen land, anders bekeken", waarbij de auteur nog preciseert: "Een eigen(zinnige) analyse en dito suggesties". De titel alleen is reeds een artikel waard om verder uit te leggen. Ook de appreciatie van deze inzending door de juryleden was zeer uiteenlopend: 7,5 tot 4 op 10. Feit is dat het hier om een zeer persoonlijke analyse gaat, waarvan de publicatie vrij moeilijk zal zijn: er zit weinig lijn in de opbouw van het artikel. Het gebruik van verwijzingen met daarin voetnoten naast een basistekst, maakt er een warrig geheel van, dat op zich evenwel zeer eerlijk bedoeld is en kan uitnodigen tot verder bestuderen van bepaalde facetten die worden aangehaald. Jammer is dat het overzicht van het numismatisch landschap in België onvolledig is, zo wordt niet verwezen naar de CEN (Cercle d'études numismatiques) noch naar de Diestse studiekring voor numismatiek. Het ophemelen van onze Numismatische Prijs kon door de jury niet gesmaakt worden en is (naar mijn oordeel) weinig passend in de context van een inzending voor een numismatische prijs. Dergelijke toegezwaaide lof kan misschien wel door onze leden geapprecieerd worden, maar ligt buiten onze kring toch eerder moeilijk. De auteur kreeg van de jury een totaal van 29,8 op 50 van de punten, wat hem initieel op de vierde plaats deed belanden.

Numismatica Brugge was van oordeel dat de tweede prijs niet kon worden toegekend en dat er geen rangverschuiving zou plaats vinden door het halveren van het puntentotaal van het artikel over Oscar De Clerck.

De derde laureaat van de vierde uitgave van onze twejaarlijkse prijs, André Vincke, mocht zijn diploma, medaille en enveloppe ontvangen van de heer Urbain Hautekeete. André had een artikel ingezonden handelend over drie Brugse Medailleurs: Alfons De Wispelaere, Jules Fontaine en Octave Rotsaert.

De eerste laureaat *Multatuli*, alias Marc Gheerardijn mocht uit de handen van de heer Jan Moens de medaille, het diploma en de geldprijs in ontvangst nemen ter bekroning van zijn artikel “Stedelijke Muntslag te Torhout?”

Daarnaast overhandigde provincieraadslid Luc Vande Caveye, namens de provincie West-Vlaanderen, eveneens een vergulde medaille.

De einddatum voor het binnenbrengen van teksten voor de vijfde uitgave van onze Numismatische Prijs is 15 april 2011. De proclamatie heeft plaats in de maand oktober. Het reglement vindt u elders op onze website.